

Wstęp

W obliczu dynamicznych zmian cywilizacyjnych, społecznych i obyczajowych w ramach kultury fizycznej i zdrowotnej we współczesnym społeczeństwie dąży się do poszukiwania nowych rozwiązań, mających na celu zwiększenie ich efektywności oddziaływania w obszarze zdrowia oraz aktywności fizycznej. Postęp cywilizacyjny i zmiany społeczno-kulturowe znajdują swoje odzwierciedlenie w kondycji zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego populacji ludzkiej, których utrzymanie w dobrostanie jest wypadkową wielu znamienych czynników biologicznych, społecznych czy też kulturowych. Przedmiotem rozważań wielu naukowców w omawianym obszarze są zagadnienia, które wskazują na zdrowie człowieka jako wartość w najwyższym stopniu zależną od stylu życia, będącego przejawem określonych zachowań, zwyczajów i nawyków zdrowotnych. Poziom aktywności fizycznej – jako istotny składnik stylu życia – stanowi podstawowy element kultury fizycznej, a także postawy wobec zdrowia jednostki, grup społecznych lub narodów.

Wydaje się, że dbałość o zdrowie, rozwój fizyczny czy też sprawność ruchową powinny stać się wartościami centralnymi w procesie wychowania i kształcenia współczesnej szkoły. Dlatego też tak bardzo niepokoi systematyczne obniżanie się poziomu zainteresowania dzieci i młodzieży aktywnością fizyczną w szkole i środowisku pozaszkolnym. Wpływa to negatywnie na rozwój fizyczny, destabilizuje proces wychowania do zdrowego stylu życia oraz blokuje model pozytywnych zachowań społecznych w zakresie aktywności sportowej tak w instytucjach, jak i w życiu codziennym. Z tego powodu przed współczesną pedagogiką oraz innymi dziedzinami nauki stoi ważne zadanie dotyczące modyfikacji celów i zadań dla współczesnej edukacji w kontekście wychowania młodego pokolenia do właściwych postaw wobec kultury fizycznej i zdrowotnej.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom licznych środowisk edukacyjnych, Pracownia Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego Wydziału Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego przy współpracy z Łódzkim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej oraz studenckim kołem naukowym „Fizycznie kulturalni” w marcu 2015 roku zorganizowała IV Konferencję Naukową pod tytułem „Kultura fizyczna i zdrowotna w życiu współczesnego człowieka”. W obradach uczestniczyli uczeni z wielu środowisk akademickich Polski, tworząc płaszczyznę do wymiany poglądów na temat roli i miejsca kultury fizycznej i zdrowotnej

w egzystencji współczesnego człowieka. Zaprezentowany zbiór dokonań naukowych przedstawicieli nauk pedagogicznych, medycznych oraz kultury fizycznej jest dowodem interdyscyplinarnego charakteru omawianej problematyki.

Monografia zawiera osiemnaście artykułów, które nawiązują do uniwersalnych zagadnień wartości kultury fizycznej w procesie kształcenia i wychowania, pedagogicznych i historycznych przejawów idei olimpijskiej, współczesnych problemów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, a także zdrowotnych uwarunkowań aktywności ruchowej, proponując nowe kierunki badań w tej dziedzinie. Choć niniejsza publikacja nie wyczerpuje w pełni istotnych kwestii związanych z szeroko rozumianą kulturą fizyczną i zdrowotną, redaktorzy mają nadzieję, że zawarte w niej tezy badawcze staną się ważnym materiałem edukacyjnym dla pedagogów, pracowników kultury fizycznej i ochrony zdrowia, przedstawicieli władz samorządowych, a także wszystkich zainteresowanych kreowaniem i podtrzymywaniem zdrowia własnego, jak i społecznego. Być może przedstawione wyniki badań własnych bądź historyczne ujęcia zagadnień w tym obszarze – jak pisze Maciej Demel: „bez historii przyszłość jest ślepa” – przyczynią się do podjęcia rozszerzonych badań lub będą inspiracją do wprowadzania zmian w różnych środowiskach wychowawczych.

Redaktorzy